

ارزیابی اثرات سیاستهای توسعه پایدار در کشاورزی: با تأکید بر سیاستهای کاهش مصرف سموم شیمیایی در تولید برنج

محمد خالدی

دانشجوی دکتری اقتصاد کشاورزی، دانشگاه تهران

امروزه توسعه پایدار در کشاورزی از اهمیت قابل توجهی در بین اغلب کشورها برخوردار است. کاربرد بالای سموم شیمیایی برای مبارزه با آفات و امراض گیاهی مهمترین عوامل ناپایداری در کشاورزی می باشند. کاهش سوبسید سموم و استفاده از روشهای کنترل غیر شیمیایی (مبارزه بیولوژیک) از سیاستهای مهم کشورها برای کاهش سموم شیمیایی و رسیدن به توسعه پایدار محسوب می گردند. این ابزارها در محصول برنج که بزرگترین مصرف کننده سموم شیمیایی در ایران است، بکار گرفته شده اند. بنابراین، لازم است تا آثار این سیاستها بر قیمت و مقدار مصرف نهاده ها و همچنین قیمت و عرضه محصول مورد ارزیابی قرار گیرد. علاوه براین، ارزیابی آثار رفاهی این تغییر تکنولوژی بر تولید کنندگان و مصرف کنندگان از اهمیت بالایی برخوردار می باشد. بنابر این هدف اساسی این تحقیق بررسی آثار چنین سیاستهایی بر بازار نهاده ها و محصول و اثرات توزیعی آن بر مصرف کنندگان و تولید کنندگان می باشد؛ تا برنامه ریزان و سیاستگذاران را از آثار این سیاستها آگاه کرده و راهنمای تصمیمات آینده آنها قرار گیرد. در این مطالعه برای رسیدن به اهداف فوق از مدل فلویید استفاده شد و با استفاده از مطالعات قبلی نتایج سیاستها بررسی گردید. در هر کدام از سیاستها عرضه کنندگان سموم شیمیایی با کاهش تقاضا روبرو خواهند بود و عرضه نسبی سایر نهاده ها افزایش خواهد یافت. علاوه براین، شاخص قیمت نهاده های غیر شیمیایی و محصول نهایی (برنج) افزایش در مقدار و کاهش در قیمت را تجربه خواهد کرد. مبارزه بیولوژیک با آفات آثار رفاهی مثبتی بر تولید کنندگان و مصرف کنندگان و جامعه خواهد گذاشت. و در صورتی که با کاهش سوبسید سموم همراه گردد، آثار این سیاست را تشدید خواهد نمود و احتمالاً پذیرش تکنولوژی جدید مبارزه با آفات را سرعت خواهد بخشید.